

Iz Nemčije.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR JE RAZDVOJEN RADI VPRAŠANJA GLEDE MIRU. — LIBERALCI BODO NAJBRŽE ZAHTEVALI ANEKSIJE. — DRUGI POLITIČNI GOVOR KANCLERJA MICHAELISA. — MNENJE POLITIČNIH KROGOV V LONDONU.

London, 25. septembra. — Neka brzjavna agentura je dobila brzjavko, da je sprejel glavni odbor nemške narodne liberalne stranke resolucijo, v kateri se nasprotuje mirovnemu predlogu državnega zbora, nadalje razoroženju, ustanovitvi parlamentarne vlade v Nemčiji ter po-
pravi Belgije.

Zagovarjajo pa nasprotno aneksijo osvojenega ozemlja.

Socijalistični list "Vorwaerts" v Berlinu označuje to resolucijo kot — direktno izzivanje liberalcev v nemškem državnem zboru.

London, 25. septembra. — Danes so se politični krogi v Londonu zanimali, kako daleč bo dovedla nemška želja po miru kanclerja Michaelisa, ki bo imel svoj tozadevni govor v nemškem državnem zboru še jutri.

Pričakujejo, da bo imel pri tem kancler svoj drugi politični govor od onega časa, ko je stopil na mesto Bethmanna Hollwega.

Opazovalci razmer v Nemčiji so mnenja, da je popolnoma zadušena takozvana ustaja kombiniranih zastopnikov centra in socializmov v nemškem državnem zboru.

Poslanik Erzberger in njegovi tovariši v centru bodo najbrže popolnoma stopili na stran vlade in sicer na podlagi pomirjevalnih izjav v odgovoru nemške vlade na papeževo poslanico.

Opozicijo socialistov v državnem zboru pa smatrajo za malenkostno in brezpomembno.

Voditelj nemških socialistov, Scheidemann, je soglasno z razkritij na konferenci v Stockholmu lažisocialist, ki je popolnoma na strani nemške vlade.

Na strani nemške vlade sta nadalje Ledebour in Haase, voditelja radikalnih socialistov.

Petrograd, 25. septembra. — Minister za zunanje zadeve Tereščenko, je izdal danes naslednjo izjavo:

— Popolnoma napačna so poročila, ki so krožila zadnji čas po listih, glede mirovnih pogajanj, ki se baje vrše pri gotovih velesilah.

Brez vsake podlage so nadalje poročila, da je pripisovati večjo važnost konferenci v Bernu, katero je sklical takozvana zveza za uresničenje trajnega miru.

S to zvezo nima ruska vlada nobenega opravka.

Iz Washingtona.

RADI VPRAŠANJA NOVEGA DAVKA ZA VOJNE DOBIČKE SE KONGRES NIKAKOR NE MORE ZEDINITI. — SPOR MED POLANSKO ZBORNICO IN SENATOM.

Washington, D. C., 25. septembra. — Ustavljenje dela v kongresu radi davka na vojne dobičke v dohodninski predlogi je bilo videti danes brez vsakega upanja.

Predmet spora obstaja v načrtu, ki ga odobrava poslanska zbornica ter v onem, z akaterega se zavzema senat.

Člani konference izjavljajo, da bo treba spraviti celo zadevo zopet pred poslansko zbornico, če se, še danes ne pride do sporazuma ter najde rešitev.

Cela stvar se je zavlekla radi nesporazuma glede davkov, katere naj bi se naložilo na automobile, motorna kolesa in drugo. Vsa ta vprašanja se je zopet vzel v roko potem ko se je navidez že doseglo sporazum.

Člani poslanske zbornice se nočejo ukloniti postavkom senata ali sprejeti pregibni sistem izjem. Vstrajajo trdno na stališču, da se določi davek osmih odstotkov na vse vojne dobičke v vseh industrijah.

Na drugi strani pa vstraja zopet senat pri tem, kar smatra za najboljše varstvo industrije. Načrt je izdelal finančni komitej po tednih študija in posvetovanj z izvedenci.

Nekateri člani poslanske zbornice so predložili kompromisni predlog, glasom katerega naj bi se dalo obojestransko koncesije glede glavnih točk nesporazuma.

S strani senata pa se smatra ta predlog za uničujoč vrednost skrbno izdelanega sistema.

Tujcev ne k vojakom.

Washington, D. C., 25. sept. — Senator Calderjev predlog, da bi se poliklinal pod orožje vsi tujci, ki imajo prvi državljanski papir, je naseljski odbor senata odklonil, vendar se tujci tudi s prvim državljanom papirjem opro-
stati volijo službe.

Senator Husting, ki je pobijal predlogo za vojaško službo tujcev, je izjavil, da bi bile uničene vse varnostne navedbe za varnost naroda, ako bi bili tujci v zvezni armadi.

"Vpolicisti moremo", je rekel senator, "99 mož, katerih nameri so popolnoma pošteni in ki bi lahko postali dobri in lojalni državljani, toda samo en špijon bi lahko pokvaril vse".

Stavka v Argentini.

Na argentinskih železnicah je splošna stavka. — Svoje prste imajo vmes Nemci. — Mornarica je mobilizirana.

Buenos Aires, Argentina, 25. septembra. — Sinoči popolnoma se je pričela na enajstih argentinskih železnicah stavka.

Vlada je odredila mobilizacijo mornarice, katere se ima sestati na nekem mestu 25 milj od Buenos Aires. Po celi državi se opaža nenavadno živahno vojaško gibanje.

Dasiravno so vse vojaške odredbe vpletane zaradi stavke, je vendar nek vojaški dostojanstvenik rekel, da ima generalni štab odprte oči nasproti "drugim potrebam".

Splošno prevladuje mnenje, da je za to stavko nemški vpliv. Iz avtoritativne strani se je izvedelo, da so stavkarski agitatorji skozi ves dan ponujali stavkarjem pozivnice nemške električne trdnice, s katerimi je bilo mogoče plačati račune za meso in grocerijo.

Promet je bil popolnoma vstavljen na vseh železnicah, razen na nekaterih manjših vladnih železnicah v notranjosti dežele. Na železnici, ki pelje v Buenos Aires se ne vrtili niti eno kolo.

Bojne ladje prenašajo pošto v obrežna mesta. Drugi kraji so brez vsake pošte.

Člani argentinskega kongresa se vedno živahno razpravljajo o napovedi vojne Nemčiji. Ravno tako se tudi javno razpravlja navzlic zadnji nemški notni argentinski vladi. Mnogi poslanci pravijo, da več ne zaupajo Nemčiji, kajti, ako nemška vlada ne odobruje postopanja svojega poslanika Luxemburja, tedaj bi morala proti njemu nastopiti takoj, ko je poslal poročila, da ne bi smela čakati še le na Lausninga, da je razklril in potem obsodila delovanje svojega zastopnika.

Kabinet in poslanci ne smatrajo zadeve še za končano in splošno se opaža nezadovoljnost v listih in med poslanci, ker je argentinski poslanik v Berlinu dr. Louis B. Molino zagotovil, da bo Nemčija držala svoje obljube.

Danes se je izvedelo, da je generalni štab že davno razmišljal o možni mobilizaciji. Izdelal je vse potrebne načrte in določeni so že tudi poveljniki. Ako pride do napovedi vojne, bo Argentina poslala v Evropo dve diviziji vojskava in ne bo zadovoljna samo z opazovanjem.

Vojaštvo je pripravljeno, da s morem takoj vkrcati na ladje, ako je potrebno. Vojska je dobro opremljena, samo zavezniki bodo naprosili, da skrbijo za artilerijo.

Boji v Vzhodni Afriki. London, Anglija, 25. septembra. O bojih v Afriki je vojni urad danes objavil sledeče:

Sovražnik, ki je začetkom septembra šel stal na polju, je obstal iz treh glavnih oddelkov. Prvi se je nahajal v dolini Moemukru drugi v dolini Lukelidi in jugo-zapadno od Lindi, tretji pa se je naslanjal na Mahenge.

19. septembra se je zopet pričelo angleško prodiranje proti Kilvi; sovražnik je bil v severni smeri poginjen čez poglavitne brvi reke Bemkur. Izpraznil je Mihambira, ter se je umaknil v Mpingo. Ob-
nem smo pa tudi napadli večji nemški oddelek v Ndesi, katere

mesto je moral sovražnik izprazniti.

Naša glavna sila je sovražnika, ki se je umaknil, zasledovala. Umakajočim Nemcem pa so črni voja-
ki zaprli cesto, nakar se je vnela lujta bitka, v kateri so bili Nemci potolčeni in so se razkropili.

Na zapadnem afriškem bojišču smo sovražnika prisilili do boja pri Mpandas in pri višinah Ligamba, med tem ko so se belgijske čete bližale Mahengi s severa.

Macedonsko bojišče.

Na celim macedonskem bojišču se ni pripetil nikakr važen dogodek, vendar pa je bila artilerija na obeh straneh zelo delavna, ravno tako tudi letalci.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za plačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izpolnjujemo plačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so naseljeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnice ali pi-
smo vojnega ujetnika, kar nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDEKA FRANK SAKIN

Boj ob Rigi.

Rusi so pregnali Nemce pri Rigi. Prostovoljci so naskočili, nemške zakope. — Mnogo ujetnikov.

Petrograd, Rusija, 25. sept. — Vojni urad poroča, da so Rusi večer odbili vse nemške napade na nove ruske postojanke ob cesti, ki pelje iz Pskova v Rigo. — Jugovzhodno od Kimpolunga so ruski prostovoljci vdali v sovražne zakope. — Kjer so jih mnogo pobili, mnogo pa tudi vjeli. Letalci so vr-
gli mnogo bomb na Lubačovo in na skladišče severovzhodno od Ko-
vela.

Zunanji minister Tereščenko je objavil izjavo, v kateri zanika, da bi se bila pričela mirovna pogajanja. Pravi, da konferenca v Bernu ne bo velike važnosti. Sklajala jo je takojimenovala zveza za stalni mir. Ž njo pa nimajo nobenega stika ne ruska vlada, ne njene zaveznice.

Vojni minister Verkovski je po-
večal delavskim in vojaškim dele-
gom, da Francoska in Angleška ne bodo sklenile miru, ki bi škodoval Rusiji.

"Kancler Michaelis", pravi Verkovski, "ko uradno razpravlja o mirovnem položaju, molče preide Rusijo. Ta molč pomeni, da Nem-
čija, ki vidi, da naše orožje slabi, poskuša priti do kakage sporazuma z Anglijo in Francosko. K sreči sta francoski in angleški narod povedala svojima vladama, da ne bodo sklenili separatnega miru. Večar smo prejeli o tem uradno zagotovilo."

Na isti seji je poveljnik baltičkega brodograditelja Verderevski izjavil, da nezaupanje mornar-
jev ni opravičljivo in pravi zaradi tega delavke in vojaške dele-
gate, da pomagajo, da se zaupanje zopet oživi. Sprejeta je bila resolu-
cija, da se pošlje v Helsinkfors delegacija, da konča nasprotstvo med mornarji in častniki, da kaz-
nuje morilce častnikov, in da pre-
išče, v koliki meri so teh razmer krivi nemški agenti.

Finančni minister je naznanil, da je prostovoljno vojno posojilo dosegla svota 2 milijona dolarjev.

Demokratski kongres, ki bi se moral danes pričeti, se je preložil na četrtek, ker jih izmed 1700 de-
legatorov ni moglo pravočasno priti v Petrograd 400. Ako bo vlada priznala kongres za uradnega, je odvisno od Kerenjskija, ki se še ni vrnil v glavno mesto, ker je zapo-
slen s Kornilovo preiskavo.

Bojševiki pravijo, da bo kabi-
net moral priti na kongres.

Vojaška vlada donskih kozakov je sklenila, da se mora general Ka-
ledin, ki je zaradi nesoglasja s Ke-
renskim pred tednom resigniral, zopet postaviti na svoje mesto kot hetman donskih kozakov.

mesto je moral sovražnik izprazniti.

Naša glavna sila je sovražnika, ki se je umaknil, zasledovala. Umakajočim Nemcem pa so črni voja-
ki zaprli cesto, nakar se je vnela lujta bitka, v kateri so bili Nemci potolčeni in so se razkropili.

Na zapadnem afriškem bojišču smo sovražnika prisilili do boja pri Mpandas in pri višinah Ligamba, med tem ko so se belgijske čete bližale Mahengi s severa.

Macedonsko bojišče.

Na celim macedonskem bojišču se ni pripetil nikakr važen dogodek, vendar pa je bila artilerija na obeh straneh zelo delavna, ravno tako tudi letalci.

Francoska fronta.

Nemci so poginani z ypreške črte. Bajonetni boji. — Tudi Francozi so odbili vse nemške napade.

London, Anglija, 25. septembra. Nemci so danes vprizorili ljut na-
pad vzhodno od Ypresa ter se jim je posrečilo zavzeti nekaj angleških postojank. Vneli so se boji na bajonet, toda Angleži so sovra-
znika izpodrinili iz na novo osvoje-
nega ozemlja ter so ostali v pose-
sti cele svoje črte.

Na bojišču je ležala gosta me-
la.

Popoldne so Nemci zopet obno-
vili napade, toda nikjer niso mo-
gli napredovati.

Vzhodno od Ypresa se so skozi-
ves dan vršili na obeh straneh vro-
či artilerijski boji.

V Flandriji so se vprizorili po-
samezni napadi. Večje važnosti se
bili infanterijski spopadi ob cesti
Menin-Ypres. Angleži so bili zma-
govaleci.

Pariz, Francija, 25. septembra. Okoli Hurbetise in Craonne, ter
na desnem bregu Mozele in pri
Bois de Chaume so bili luti artil-
erijski boji.

Francoski letalci so bombardir-
ali železniške postaje v Cambrai,
Luksenburg, Longyon in Brielle.
Vrgli so več kot 10 tisoč kilogra-
mov (več kot toni) eksplozivnih
snovi. Opaziti je bilo mogoče več
požarov, katere so povzročile bom-
be. Večar je bilo uničenih troje
nemških letal.

Berlin, Nemčija, 25. septembra. V gozdu pri Chaume, severno od
Verduna, so se vneli vroči boji na
hajonet; situacija se ni izpreme-
nila. Blizu Bozonvaux so Nemci
napredovali ter vdrti v francoske
zakope. Vjeli so tudi več kot 350
Francozoov. Pončiči so tudi vdrti v
sovražne zakope pri Malincourt in
so pripeljali s seboj ujetnike.

Ob Aisni in v Champagne se bo-
ji nadaljujejo; Nemci so na več
krajih vdrti v francoske vrste ter
so vjeli nekaj vojakov ter vplenili
vojni material.

Ob bregu Mozele so bili hud
artilerijski boji; na nekaterih kraj-
jih je prišlo tudi do infanterijskih
spopadov, ki so pa bili le krajev-
nega pomena. Južno od Beaumont
so Nemci vzeli Francozoov 400
metrov zakopov, katere so obdrži-
li vzile hudim protinapadom.

Zračni napad na London.

Okoli 20 oseb ubitih. — 90 ranje-
nih. — Dva napada. — Majhna
materijalna škoda. — Nikake pa-
nike. — Vsa letala nazaj.

London, Anglija, 25. septembra. Danes je bil vprizorjen na London
zopet en zračni napad. Skorogoto-
vo pa sta morala biti dva napada
kajti po 40-minutnem odmoru so
prišli protizračni topovi zopet
grmeti. Pri prvem napadu, ko so
topovi streljali kakih 10 minut so
bili napadaleci odgnani in niso niti
prišli do Londona.

Pri drugem napadu je trajalo
streljanje samo nekaj minut. Sled-
nji so bili napadaleci pregnani in
ob 9.30 je policija dala znamenje:
"Vse čisto."

Feldmaršal French je izdal z o-
zrim na ta napad sledeče poročilo:
"Izliv Themse je bil sinoči zo-
pet cilj sovražnega zračnega napa-
da. Na več krajih so sovražni le-
talci preleteli kentako in essek-
obal; na tla je padlo tudi nekaj
bomb. Do zdaj še niso poročali o
izgubah.

Eno sovražno letalo je prodrlo
do jugovzhodne mestne meje Lon-
dona kjer sta padli dve bombi, ki
sta zahtevali 20 žrtev.

Berlin, Nemčija, 25. septembra. Vrhovno vojno vodstvo naznanja
sledeče:

Včeraj večer so naši letalci na-
padli Angleško. Metali so bombe
na vojaška poslopja, kakor tudi
skladišča v sredi Londona, pa tu-
di v Doveru, Southend, Chatham in
Sherness. Požari so pričali o uspe-
hu. Vsa naša letala so se vrnila.
Ravno tako je bil Dunkirk na-
paden z bombami.

Laški uspehi.

KAJ MISLI O LAŠKIH USPEHIH FRANCOŠKI GENERAL. — GENERAL MALLETERRE JE ZADOVOLJEN Z LAŠKIMI USPEHI. — DVA TEDNA NA LAŠKI FRONTI. — ZADNJA VELIKA OFENZIVA. — SVETA GORA IN RAZVALINE PODETEGA SAMOSTANA. — PIŠE LINCOLN EYRE.

Pariz, 25. septembra. — General Mallerterre, junak iz bitke ob Marni, kjer je njegova armada zelo mnogo pri-
pomogla, da so Francozi pregnali Nemce, mi je popisal svoje utise, katere je napravila nanj zadnja laška ofen-
ziva. Zdaj je general vojaški governor invalidskega muze-
ja v Parizu in obenem vojaški kritik za list Temps.

Mallerterre je obiskal v juniju laško fronto in ostal
tam dva tedna, ko se je laška armada pripravljala na za-
dajo ofenzivo.

— 21. junija — je prišel general, — sem bil na vrhu
Planine, ki se nahaja najmanj 1500 čevljev nad kole-
nom, katerega tvori Soča pri Plavah. Prišel sem ravno iz
Gorice in Sabotina.

Pred seboj sem imel ravno celo črto višin, katere so
Lahi ravno kar na briljanten način zavzeli; med temi je
bil Kuk in Vodice. Mogel sem videti tudi Sv. Goro in raz-
valine podrtega samostana, nad katerim se je valil dim la-
ških granat, ki so eksplodirale na ruši. Tedaj so bili laški
zakopi ne daleč od vrha.

Malo dalje sem videl Gabriel in Štanjel, ki obvladajo
prijazno Gorico, katero so avstrijski izstrelki sistematič-
no rušili. Med onimi višinami in to, na kateri sem stal, se
je vil trak tuje modre barve Soče.

Na moji desnici se je nahajala baterija, ki je nepre-
nehoma obstreljevala sv. Goro in Gabriel. Poveljujoči ge-
neral druge armade mi je razložil izvanredni način, po
katerem so vojniki zavzeli Kuk in Vodice.

Prelezli so pobočje, ki je bilo polno zakopov in žične
ograde, min in drevesnih debel; bila je jama pri jami, kjer
so bile skrite strojne puške.

Avstrijski so bili presenečeni in Lahi so zavzeli prvo
vrsto zakopov brez odpora. Ta uspeh so imeli Lahi, kakor
je pravil general, zahvaliti izvrstnemu delu artilerije. —
Kako precizna je laška artilerija, se lahko razvidi iz te-
ga, da je nek infanterijski polk pričel napadati dve minu-
ti preje kot je bilo določeno. Treba je bilo samo sporoči-
ti po telefonu in artilerija je vstavila ogenj, drugače bi u-
ničila svoj lastni pešpolk.

Laški general mi je na to pokazal višine, katere na-
merava naskočiti na isti način. Sv. Goro in Gabriel je ne-
mogoče zavzeti s frontalnim naskokom. Avstrijske pozi-
cije so morale biti najprej razdejane in operacije, ki so
tvorile ključne soške bitke, so se nahajale na višini vzhodno
od doline.

Pred seboj sem dobro videl Banjšico z svojima dve-
ma vrhovoma: Jelinek in Koksilek. Ta dva vrha je laški
general določil za prvi nadaljni napad. Na drugi strani je
za Sv. Goro Trnovska planota, podaljšek Banjšice, od ka-
tere jo deli čepovanska dolina.

Dolgo časa sem opazoval trnovsko planoto s Sv. Mi-
haela in Sabotina. Ni mi bilo treba razkladati in sem ta-
koj vedel, da bo zavzetje te planote odločilo soško bitko,
vsled česar pade ves Kras v roke laški armadi in je pot
do Trsta odprta.

Ko sem bral o novi laški ofenzivi, sem samo pogledal
zemljevid, na katerem mi je laški poveljnik začrtal po-
č, po kateri je bila laška armada določena, da prodira.

Cadorna se je pokazal metodičnega in dalekovidne-
ga organizatorja, ki čudovito pozna taktiko, ki pozna
skozni in skozi vojno pozorišče in svoje čete in svojega na-
sprotnika.

Ako smemo vrjeti Avstrijem, je to enajsta soška
bitka. Lahi so že daleč (?) od kraja svojega odhoda in se
polagoma približujejo kraju svojega prihoda (?). Od Tol-
mina do morja so povsod prekorčili Sočo.

Kakor hitro bodo Lahi trdno stali na ozemlju med
vipavsko dolino in Grnado, ki še vedno brani dohod do
Trsta, bodo Lahi dosegli svoj cilj.

Za sedaj mejijo laške postojanke na čepovansko doli-
no in drže večji del Banjšice ter Sv. Goro in Gabriel.

Grmada se še vedno vstavlja, toda je pod neprestra-
nim ognjem s suhega in z morja.

Sodeč po tem, kar je bilo doseženo, se more sklepati
na to, kar se bo še doseglo.

Dasiravno se Avstrijski še vedno trdovratno upirajo,
vendar se mora pričakovati ugoden uspeh. Na vsak način
bodo Nemci pomagali Avstrijem, kajti izguba Trsta bi
bil za centralne države prehud udarec.

Nadaljevanje laške ofenzive ni samo velikega pome-
na za Lahe, temveč je tudi z ozirom na premirje na ru-
skem bojišču velike važnosti za zaveznike.

Soška bitka pa ima že tudi odmev v — Moldaviji.

Javna okužba v Švici.

Bern, Švica, 25. septembra. — Predsednik Schulthes je večar v
svetnem svetu izjavil, da dobiva ključno samo na to-
1.250.000 amb, to je več kot tretjina; bak, ker se vsi drugi pri-
delki po-
stavljenega prebivalstva od obla-
trebujejo za domačo uporabo.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDICT, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko	Za celo leto na mesto New York \$5.00
in Canada.....	\$3.50
Za pol leta.....	2.00
Za četrt leta.....	1.00
Na šest let.....	1.00
Za inostranstvo na celo leto.....	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.

Doplat brez podpisa in omenitve se ne priobčujejo.

Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke nameni, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam navedite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS

NEW YORK ASSOCIATED PUBLISHERS

Težavna ruska situacija

(Piše: Louis Edgar Browne.)

Stockholm, 25. septembra. — Rusija je na pragu državljanske vojne. Povsodi vlada anarhija.

Ekstremni reakcionarni elementi grozijo s prelivanjem krvi in nasilnostmi, kakoršne so se dogajale v francoski revoluciji. Dogodki, nad katerimi se človek zgraža, so na dnevnem redu.

Disciplina v armadi prehaja iz slabega na slabše. Prva reakcija revolucije se je ponesrečila. General Kornilov se je zavzemal za postavo in red ter za odločno nadaljevanje vojne. Toda njegov poskus se je ponesrečil.

Zdaj pa zbirajo konservativni elementi svojo moč, da pridejo na krmilo.

Nemško orožje ogroža najbogatejše ruske dežele; demoralizirana ruska armada pa beži v neredu pred prodirajočim sovražnikom.

Skoro ni mogoče upati, da bi se položaj v kratkem izboljšal. Dosedaj se ni še noben ruski voditelj zavzemal za separatni mir, toda boljševiki, o katerih se more reči, da imajo v svoji roki najvišjo oblast v Rusiji, zahtevajo od vlade, da takoj ponudi vsem bojujočim se državam demokraciji mir.

Ta zahteva je povzročila veliko krizo v sovjetu, kar je imela za posledico, da so izstopili iz izvrševalnega odbora delavskega in vojaškega sveta Ceretelli, Čejdze, Gotz, Skobelev in Černov, ki so vsi odstopili s protestom proti zahtevam, katere je stavil svet in v katerih se nahaja točka o miru.

Prerokovati o bodočnosti Rusije je zelo težavno.

Nemogoče je razložiti paradoks groznega kaosa v ruskih mednarodnih zadevah. Nikdo ne more reči, kaj morejo zavezniki pričakovati od ruske vojaške moči.

Navzle svoji demoralizaciji, navzle slabi disciplini, ruska armada vendar zadržuje ogromno nemško armado na vzhodni fronti. Z naslednjimi približnimi števili o moči ruske armade, naj si vsakdo sam vtisari pojem, v koliki meri Rusija pomaga zaveznikom.

Nemčija ima 150 infanterijskih divizij proti Francozom in Angležem na zapadni fronti in 95 divizij proti Rusom. Poleg tega pa zadržuje ruska armada tudi 60 avstrijskih, nemških, bolgarskih in turških divizij v Rumuniji.

Iz te analize vidimo, da imajo centralne države proti Rusiji več divizij kot pa proti Francozom in Angležem na francoskem. Rusija je tedaj življenskega pomena za zavezniško stvar.

Slaba poročila o zamotanih ruskih razmerah so bolj interesantna kot pa važna, ako kdo pomisli, da ruska armada ne more biti v slabšem položaju kot pa je sedaj, in vendar zadržuje velikansko nemško armado, da ne more poseči v boj na francoskem bojišču.

Zato pa je ruska pomoč še vedno velika in zmanjšati se more le, ako sklone Rusija separaten mir.

Ta pomoč je tolikega pomena, da se lahko reče, da bodo Rusi navzle temu, ako se ne bodo več vdeležili bojev, mnogo pripomogli k porazu Nemčije.

Rusi zaposlujejo tretino vojaške moči centralnih držav in bodo ostali na stališču do konca sovražnosti. Separaten mir bi bil za zaveznike usodepoln. 150 nemških in avstrijskih divizij, katerim bi se moralo dodati še dva milijona ujetih nemških in avstrijskih vojakov v Rusiji, ako jih pošljejo na zapadno fronto, bi zapečatilo usodo zaveznikov.

Separatni mir je še vedno mogoč. Zadnji dogodki v Petrogradu kažejo na to, da se boljševiki zavzemajo za separaten mir. Danes se o tem samo še šepetajo; jutri lahko že postane geslo velike politične stranke.

Zato je potrebno, da zavezniki slišijo to svarilo in se v tej smeri proti vsemu, kar more priti, zavarujejo.

Ko je Kornilov korakal proti Petrogradu, je vlada mobilizirala 50 tisoč delavcev, da branijo glavno mesto proti kozakom. V enem tednu so ti delavci prisegli zvestobo sovjetu, ki ima vso vlast v Petrogradu.

Pred kratkim je sovjet obkrožil vladno palačo in je pretil z nasiljem, dokler se vlada ni vklonila ter ugodila zahtevam.

General Kaledin, kozški hetman, ki predstavlja ves konservativni element Rusije, potuje po deželi donskih kozakov, katere pozivlja, da naj zgrabijo za orožje. Na več krajih so že pretrgane brzgojavne zveze. Z vsakim

dnev se pričakuje v Petrogradu nov upor.

Kerenski se mora ukloniti delavskemu in vojaškemu svetu, ali pa si mora izvoliti boj. V tem slučaju bi smagal svet.

Cenzura v Petrogradu je tako stroga, kot je bila v časih avtokracije.

Nikdo ne more povedati naprej, kako smer bodo zavzeli prihodnji dogodki. Rusov ni mogoče preučiti. — En mal dogodek lahko strmoglavil Rusijo v zmešnjavo.

Izobraženi krogi in celo častniki so obupani. Med seboj šepetajo, da je edina rešitev za Rusijo, ako se takoj sklone mir. Vojaki ne želijo podpisanega miru, temveč želijo ostati v uniformi, živeti v udobnih zakopih, jesti beli kruh in so zadovoljni, ako imajo dovolj sladkorja in tobaka.

S stališča hladnokrvnega vojaškega opazovalca je sedanjí ruski položaj nekoliko slabši kot je bil pred dvema mesecema. Zavezniki samo ne pričakujejo od Rusije drugega, kot da bo zadrževala veliko nemško armado, kar bodo Rusi tudi storili še več mesecev, navzle živahnemu mirovnemu agitiranju.

Podrobnosti o političnih dogodkih v Rusiji napolnjujejo civilizirani svet z grozo. Ko slišimo vse to, nas spreletava nraz, ki nam leze po hrbtu gori in doli.

Edino vprašanje je: Koliko nemških divizij morejo Rusi zadržavati?

Odgovor na to samo vprašanje mora zaveznike dovesti do hvaležnosti.

Učite se esperanto!

"Kolikor človek zna, toliko velja!" Ta resnični pregovor se nanaša na splošno izobrazbo, prav posebno pa še na znanje tujih jezikov. Čim več jezikov znaš, tem dalje prideš po svetu, toliko večje koristi imaš od tega.

Za marsikoga je pač težko pričuti se kakega tujega jezika, bodisi ker nima naravnega daru za to, bodisi, da je prelen za učenje. Tako se dogaja, da živi kdo leta in leta med tujim narodom, pa se še ne nauči njegovega običajnega jezika. Zna mogoče par besed, toliko da se more sporazumeti s svojo okolico, ali o temeljitem znanju in poznanju jezika ne more biti nobenega govora. Drugi morda dobro obvladujejo kak tuj jezik, pa ga ne znajo pravilno pisati, kar je zlasti slučaj pri starejših neofonetičnih jezikih, n. pr. pri angleščini.

Nam Slovencem ne manjka naravnega daru za priučitev tujih jezikov, kajti dejstvo je, da se priprostejše ljudstvo že v par mesecih vsaj za silo nauči celo najtežjega jezika. Treba je samo nekoliko dobre volje, pripravnosti, vstrajnosti, vaje in občevarja s tujerodci in mogoče nam bo v najkrajšem času obvladati vsak jezik.

Kljub temu pa dobimo tudi še med Slovenci dosti takih, ki ne znajo razum svojega materinega jezika nobenega tujega. Morda zna nekoliko nemških ali angleških besed, toliko, da ga morejo "prodati", in to je vse. Da ne more pri takim "znanju" napredovati v življenju, je popolnoma naravno, in tako se dogaja, da morajo opravljati naši rojaki povsem najtežja dela pri nizki plači, da ostanjejo navadni težaki in da se ne morejo povzpeti na višjo socialno stopinjo.

Kdor hoče torej napredovati v tui deželi, mora v prvi vrsti dobro obvladovati jezik, ki se govori v dotični deželi. Izgovor, da se lahko živi tudi brez znanja tujega jezika, ker biva dotičnik morda med svojimi rojaki ali med Slovani sploh, katerih naraščajoča sila razume, je ničev in nesmiseln. Vsakdo, ki stremi po napredku, bo v prvi vrsti gledal, da se bo naučil jezika, ki mu je potreben za življenje. Prilike za to je dovolj, ker gredo pri tem tujerodcem tudi vlade dotičnih dežel na roko, kakor n. pr. v Ameriki, kjer se poučuje tekom zimskih mesecev v takozvanih večernih šolah brezplačno vse, kar je potrebno za življenje, zlasti pa jezik. Te prilike in ugodnosti bi se moral poslužiti vsakdo, kateremu je do tega, da bo v življenju napredoval.

Dosedaj povedano velja v splošnem o vsakem jeziku, in čim več tujih jezikov kdo obvladuje, toliko večjo gotovost ima lahko, da bo v življenju napredoval.

Je pa jezik, ki zasluži veliko pozornosti, dasi ni nikjer splošno upeljan kot običajni jezik. Ta jezik je esperanto, ki je že sedaj močno razširjen po celotni svetu in o katerem hočem izgovoriti v naslednjem nekoliko besed, da zabudim tudi med Slovenci znanje zanj.

Ustanovitelj, ali bolje, sestavitelj esperanta je ruski zdravnik dr. Ljudevít Lamer Zamenhof, katerega jeloje esperantisti, ker je

esperanto fonetičen jezik, Zamenhof. V devetdesetih letih preteklega stoletja je je zelo trudil, da bi sestavil jezik, ki bi odgovarjal vsem potrebam vsakdanjega življenja in kulturnim zahtevam, pri tem pa bi bil enostaven, priprst in lahko učljiv. V ta namen je proučeval dolga leta vse moderne, kakor tudi klasične jezike, kar mu je bilo toliko lažje, ker je sam popolnoma obvladoval več jezikov. Zbral je iz teh jezikov osnovna, najenostavnejša pravila ter jih vzel za podlago novemu jeziku, katerega so začeli njegovi pristasi imenovati "esperanto", po izmišljenem imenu dr. Zamenhova, s katerim je podpisoval svoje članke v ruskih in drugih jezikovnih svetovnih listih. ("Esperanto" pomeni v esperantskem jeziku "upajoči").

Dasi je za časa Zamenhova že obstajal sličen jezik, ki je bil namenjen za mednarodno občevarje, takozvani "volapük", vendar pa je bil zapleten, preveč težak in preokoren, da bi se mogel splošno razširiti in splošno uveljaviti. Ravno zaradi tega je posvetil dr. Zamenhof sestavljanju lažjega in priprostejšega mednarodnega jezika vse svoje moči. Da ni bil njegov trud zaman, nam kažejo izjave učenjakov, ki so se zelo pohvalno izrazili o njem, primerjajoč ga z volapükom, zlasti pa dejstvo, da se je že zelo razširil po celotni svetu, tako da se mu prerokuje, da bo postal v resnici svetovni mednarodni jezik.

V naslednjem podajam nekoliko podatkov o esperantu, iz katerih lahko vsakdo razvidi, da morda ni več daleč čas, ko bo splošno uveljavljen kot občevarni jezik med tujejezičnimi narodi.

Kljub temu, da je bil esperanto sestavljen leta 1889, ima vendar že danes literaturo, ki obsega nad 5000 knjig izvirnega in iz drugih jezikov prestavljenega čtiva. V teh knjigah nahajamo najboljše dela svetovnih pisateljev, kakor Shakespeare-a, Moliere-a, Dumas-a, Poe-ja, Hugo-a, Tolstoj-a, Heimo-ja, Ibsen-a itd. Poleg tega izhaja nad 200 periodičnih publikacij v vseh delih sveta.

Dosedaj se je vršilo deset svetovnih kongresov, na katerih se je praktično preizkusil esperantski jezik in na katere so poslate številne države svoje uradne zastopnike, včetrvi tudi Združene države. Na teh kongresih, ki so se vršili vsako leto iz 1905, je bilo navzočih od 1000 do 4000 delegatov iz 20—45 različnih držav.

Esperanta se poslužuje že sedaj nemška, kakor tudi francoska vlada v svojih uradnih vojnih poročilih (?), kakor tudi Rdeči križ in na stotine zdravnikov in bolniških postrežnic na raznih evropskih bojiščih. V rabi je tudi pri takozvanem "Repatriation uradu" v Švici, ki odpravlja ujetje in ranjene vojake na njih dom. Poslužujejo se ga istotako tudi šte razne policijske in vojaške oblasti.

Iz tega je razvidno, kako zelo je esperanto že razširjen po celotni svetu in da se vedno bolj uveljavlja. Pristašev ima že nad deset milijonov po raznih deželah, medtem ko podpisuje razne vlade esperantski pouk in ga upeljujejo tudi že javno. Tako so Združene države upeljele pouk esperanta v raznih svojih departementih, zlasti v gospodarskem in trgovinskem, istotako pa nastavile

tudi posebne učitelje na raznih visokih šolah.

Esperanto je edini mednarodni jezik, ki ne bo ostal samo načrt, ker odgovarja vsem zahtevam mednarodnega jezika. Ima torej veliko budočnost pred seboj, zlasti v mednarodni trgovini in gospodarstvu, kakor tudi pri potovanju po tujih deželah, ker je popolnoma ustvarjen za mednarodni promet. Osvaja si vedno večje polje po celotni svetu, tako da bo morda že kmalu splošno v rabi in v veljavi, ker se ga more vsakdo, zlasti pa izobraženejši človek kaj hitro naučiti. Pripoveduje se, da je grof Lev Tolstoj govoril esperanto po — polnurnem učenju.

Kakor že omenjeno, je esperanto fonetičen jezik, to je, da se piše ravnotako, kakor se izgovarja. Sestavljen je iz korenov besed iz raznih jezikov, iz katerih se da storiti s pomočjo pred- in pripomnogro število besed. Je torej zelo priprost, poleg tega pa tudi zelo blagosen. Slovnična esperanta je tako enostavna, da se jo lahko vsakdo nauči v par urah, tako da je učenje tega jezika veliko lažje, kakor kateregakoli jezika.

Kdor se hoče natančneje poučiti o esperantu, naj piše na: American Esperantist Co., West Newton, Boston, Mass., ki izdaja "Amerika Esperantisto", mesečnik, ki je posvečen esperantu v Severni Ameriki.

Opozarjam pa, da se prične v nedeljo 30. septembra v Chicagu, Ill., nov esperantski tečaj za začetnike, tako da bo imel vsakdo priliko temeljito se naučiti esperanta. Pouk se vrši vsako nedeljo od 2.30 do 5. popoldne v šoli v Dvořákovem parku na May in 21. cesti, tečaj pa traja tri mesece. Pouk je brezplačen, učne knjige pa stanejo samo \$1.25. Ponujče se v angleščini in češčini, deloma tudi v slovenščini, tako da bo vsakdo lahko razumel razlaganje.

Kdor se zanima za esperanto in kdor se ga hoče perfektno naučiti, se naj vpiše sedaj v zimski tečaj, kar bo za vsakega velike koristi. Dovoljeno je, da vsakdo lahko obišče par vaj, da se more prepričati, ali bo mogel zmagovali učenje ali ne, ne da bi se mu bilo treba že tudi vpisati. Pouk je poleg tega zvezan s tako malimi stroški, da more vsakdo pohajati tečaj.

Upam tedaj, da se bo pričelo tudi med Slovenci zanimanje za esperanto in se bodo v velikem številu vpisali v tečaj.

M. M.

Boji z Lahi.

Rim, Italija, 25. september. — Od Stilskega prelaza do gore Rombon so Lahi s poizvedovalnimi oddelki dosegli nekaj uspehov. — Pri Monte Neró so Avstriji pod laškimi postojankami eksplodirali zelo močno mino ter so nato na isto mesto koncentrirali vroč artilerijski ogenj. Laški ogenj pa je preprečil, da Avstriji niso dosegli nikakega uspeha. Škoda je bila le majhna.

Na Banjšici je prišlo do nekaterih krajevnih spopadov, v katerih pa so Lahi Avstrije prepodili z ročnimi granatami. Na Krasu so Lahi vjeli nekaj avstrijskih vojakov.

Včeraj so laški letalci vrgli štiri tone zelo močnega razstreljiva na železniške postaje v Podbegu, Bači ter Rifenbergu in na več krajih na Krasu.

VABILO NA SHOD.

Izvrševalni odbor Slovenskega Republikanskega Združenja v Chicagu, sklicuje za nedeljo, 30. septembra ob poltretje popoldne javen shod v veliko Hoerberjevo dvorano na Blue Island Ave. in W. 21. Place, Chicagu, Ill.

Program shoda je sledeči:
I. točka: Postanek in namen Slov. Repub. Združenja; govori g. Frank Krže.

II. točka: Smisel Jugoslovanske federativne republike; govori g. Eibin Kristan.

III. točka: Sredstva; govori g. Filip Godina.

Kot razvidno iz programa, se bo razpravljalo o zelo važnih problemih in vprašanjih sedanjih resnih časov, z ozirom na Jugoslovane in posebej na Slovence. Vsa slovena društva in posamezni rojaki iz Chicaga in okolice so torej vlnjudo vabljeni, da se shoda v kar najobsežnejši številni vdeležijo.

Za Slov. Repub. Združenje: Anton J. Turbovec, t. j. tajnik.

Dopis.

Iz Minnesote.

Svetovna vojna, ki vznemirja svet, je odela v žalno obleko ves svet, je našla odmev tudi v severnem delu Minnesote, kjer se sliši dan na dan pravo domače slovensko petje in ukanje še pozno v noč. To petje ni veselo razpoloženo, temveč nekam tužno, kajti prihaja iz grl mladeničev, ki odhajajo na vojno. "Oj, zljaj gremo, oj, zljaj gremo", ta pesem se sliši vsepovsod. Druge pa zopet vidimo naše rojake s šopki na prsih in lepo ozaljšanih avtomobilih voziti se od prijatelja do prijatelja, kajti vsakdo hoče podati v slovo roko svojim znanecem in prijateljem, ker nikdo ne ve, ako bo še prišel v ta kraj.

Tam v gostilni vleče goodec harmoniko prav po "kranjsko". Poleg harmonike igra drugi vijolino in slišiš pesem: "Naprej, zastava Slave." Na "bari" stoji velika ameriška zastava, ki ima na vrhu velik šopek svežih cvetlic. Vse to se vrši v čast odhajajočim rojakom.

Dne 17. septembra je mesto Eveleth priredilo v avditoriju banket v počast k vojakom odhajajočim mladeničem.

Odhajajoči izražajo različno mišljenje o vojni. Nek mlad vojak mi je pripovedoval, da je bil v Avstriji tri leta pri brzostrelcih in je nosil štiri zvezde, zljaj pa ga je Amerika poklicala, da se bori za novo svojo domovino. Iz Minnesote gredo večinoma v državno Iowo.

Slovenski fantje so večinoma vsi potrjeni; pa saj prihajajo iz kraja, o katerem poje Gregorčič:

Tu biva narod še krepak,
Tu biva narod poštenjak,
Ki svet ga še okužil ni,
In čas ga omeheknil ni.

Toliko o odhajanju naših rojakov k vojakom.

Ker sem pa ravno pri Minnesoti, zato naj omenim še kaj drugega.

Dne 17. septembra se je zaprl v zakonski kurnik g. Ivan Peterel, sin divne Gorenske, ter vzel za ženo gđe. Ano Petrič, doma iz Jakovnice pri Planini.

Dne 16. septembra pa je bila godzna veselica, ki je bila prirejena v čast dramatičnemu društvu. In ravno isti dan je slovensko podporno društvo "Rudar" SNPJ. blagoslovilo svojo društveno zastavo in pri tej priliki priredilo veselico, na kateri je zelo lepo igralo hrvatsko tamburško društvo "Velebit".

Ravno isti dan se je tudi na Evelethu vzpizorila mična igra "Sluzbena posredovalnica". Ker niso imeli za igro tiskanege programa, naj mi gospice igralko in g. igralci oprostite, ker jih imenoma ne morem poimenovali. Zelo lepo so nekatere govorile in peletirali sem se, kako je to mogoče, ker so večinoma že v Ameriki rojene in nekatere niso obiskovale niti slovenske šole.

Reči moram, da je bila zelo lepo igrana in mi je jako ugajala. Vsi igralci in igralko so izvrstno pogodili svoje vloge, tako da je človek res imel užitek. Poslušalec je bilo mnogo. Igra je bila vzpizorjena v prid ženskega društva Eveleth SNPJ.

Po igri je bil ples z godbo pod vodstvom profesorja g. Rafaela Zupana.

Omeniti moram, kar bi bil skoraj pozabil, da se obicnostno imigro ni zadržalo dovolj mirno, vedno se je slišalo šepetanje in pritaženo govorjenje, kar gotovo ni v prid prireditve in poslušalce, pa tudi igralce zelo moti.

Mr. Kuhar je zopet pripeljal na svoj dom svojo soprogo, ki je po točki operaciji bila 7 tednov v bolnišnici.

Zima se je že pričela oglašati. Dnevi so mrzli in megleni; v zraku vidimo jate ptic, ki letijo proti jugu.

Matija Pogorelec.

Stavka v Seattle.

Seattle, Wash., 25. septembra. Seattle Metal Council, kateremu pripada 15 unij, je svojim članom, ki delajo v ladjedelnicah in tvornicah, izdal povelje, da pustijo delo v soboto ob desetih dopoldne. Pričakuje se, da bo kakih 12 tisoč delavcev zastavkalo.

BOJAKI NARODARJE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDA. DRŽAVI

S fronte v Champagne.

Kot častnikarji smo ponosni na svoje tovariše v Rheimsu.

Tam je zaslediti majhno ameriško skico o vojnem poročevalcu, ki je bil težko poškodovan pri neki železniški nesreči. Dasiravno težko ranjen, je vstrajal pri zahtevi, da odpotuje poročilo na svoj list. Pisal je ter končal poročilo z besedami: "Med mrtvimi se nahaja tudi poročevalec našega lista." Ko je zapisal te besede, je izpustil svimek iz roke ter umrl.

Slično primer izpolnjevanja dolžnosti od strani častnikarjev so dali tudi častnikarji v Rheimsu. Kakor znano, oblegajo Nemci sedaj že tri leta mesto Rheims ter ga obstreljujejo sleherni dan. Ta kraj gotovo ni primeren za izdajanje časopisa, a Francozi so izdajali v tem mestu prav do pomladi sedanjega leta list "Courrier de la Champagne", ki predstavlja najstarejši list v tem mestu. Konečno so vojaške oblasti zapovedale izdajatelju Claude Helluy-ju, naj ustavi izdajanje lista v Rheimsu, nakar se je list preselil v Pariz.

Ta list je bil polagoma oropan vseh modernih pomožnih sredstev. Sodelovalcev je bilo od tedna do tedna manj, — domovina jih je klicala na fronto, s katere se niso več vrnili. Konečno ni imel list nobene strohe nad seboj in stali niso niti štirje zidi sobe. Ze v septembru 1914 so usahnili vsi viri poročevanja. Sem pa tam se je še lahko prineslo izvečke iz pariškega časopisa, a originalna sporočila niso bila več na razpolago. Telefon in telegraf nista več delovala, poročevalci niso mogli pošiljati poročil, električna sila ni bila več na razpolago in opustili se je moralo rotacijski stroji. Prenehalo se je staviti s strojem ter pričelo staviti z roko. Počasi se je vpoklicalo v vojake tudi stavec in tako je bil konecno na razpolago le star tiskalni stroj, ki je bil v rokah par mladih vajencev. Tudi redarstva in ekspedicijska sta polagoma skopneli. V pričetku vojne je bilo pri "Stabu" lista 150 oseb, ko pa se je preselil list v Pariz, jih je bilo le še 15. A tudi teh 15 je opravilo svoje delo, kajti samoposebi se razume, da je postal obseg lista vedno manjši.

Posebne težkoče so nastale za list redarstva, ker je bil večkrat prisiljen premeniti svoje bivališče. Vsakikrat, kadar so Nemci razbili z granatami hišo, v kateri se je nahajal list, se je vršilo veliko izseljevanje celega obrata. Hiša, ki je bila sprva najmanj prizadeta od granat, je bila naenkrat izpostavljena močnemu ognju. Nekaj granat je razbila tiskalni stroj, druga je padla v skladišče papirja, tretja se je razpočila v prostoru, kamor se je ravno hotel preseliti list in vsled tega je smatrala redakcija in ekspedicijska za boljše, če se preseli v bližino katedrale. Na enak način se je zgodilo tudi drugič in tretjič.

Ta sporočila Helluyja so zelo zanimiva, a predvsem važna je eno dejstvo, katero je treba prav posebno poudariti. Helluy, ki se je mudil do aprila tekočega leta v Rheimsu, izjavlja, da je bila slavna katedrala sicer večkrat zadeta od nemških granat, da pa je v splošnem nepoškodovana in da stoji še vedno na svojem mestu kot nekoč.

(Večkrat se je že poročalo, da je ta katedrala popolnoma razbita in razvalina. — Op. uredn.)

Ladje niso bile potopljene. Washington, D. C., 25. sept. — Mornariški departament je izdal sledečo izjavo:

Zadnje dni se je razširila vest, da je bilo v boju s podmorskimi čolni potopljenih pet ameriških trgovskih parnikov in dve bojni ladji, ki sta spremljali transport.

Irski konvent.

Cork, Irsko, 25. septembra. — Danes se je tukaj sestal irski konvent; prve seje se je vdeležilo 90 delegatov.

Dasiravno se z Ulsterjanci še ni prišlo do sporazuma, vendar upajo vsi, da se bo bodo sporne točke poravnale.

Rada bi izvedela za naslov ANE REBOL, podomače Žižkova iz Ponove vasi. Pred dvema letoma je bila v Clevelandu, Ohio, in zdaj ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javi svoji prijateljici: Mary Snov, Box 64, Murray, Utah. (26-28-9)

Kako so nemški socijalisti izdali socijalizem.

Dr. Josip Goričar, bivši avstroogrski konzul v Združenih državah.

ROKE PROČ OD SLOVANOV, — SVARILO SOCIJALISTOM.

V tej uri pošiljamo zadnje svarilo nemškim socijalnim demokratom, naj opuste svoje poskuse, da pripomorejo v Rusiji do zmage novi protirevoluciji, vsled česar bi se tudi pripomoglo Hohenzollernem do zmage.

Nemški socijalisti so bili dvakrat uspešni, da so obrnili glave delavskega razreda v Rusiji in v vsakem slučaju so pomagali nemški diplomaciji, ki je financirala slična podjetja.

V juliju leta 1914, ravno pred izbruhom sedanje vojne, je obiskal Rusijo francoski predsednik Poincaré in takrat so izbruhle stavke v Petrogradu in Moskvi, v napravah Putilova in na cestni železnici.

Pisatelj tega pamfleta je bil priča nemirov v teh dveh mestih ter je imel priliko spoznati, kdo je vodil za kulisa mi celo stvar.

Vmes so imeli svoje prste nemški — socijalisti. Nemški poslanik v Petrogradu jih je financiral na način kot je storil to Bernstorff v Ameriki.

Takoj nato v oktobru in novembru leta 1915, so skušali Nemci vzporediti revolucijo in to v srečo Rusije, pri čemur so jim pomagali nemški privrženci prav na carskem dvoru ter cela legija špijnov, ki so do danes okuževali Rusijo. To je bil del istega velikega načrta, s katerim naj bi se pripomoglo Nemčiji do zmage.

Pri tem pa je bila zopet nemška socijalno-demokratska stranka, ki je imela na poslu svoje emisarje.

Revolucija se je v onem času podelila, kajti ruski narod, predvsem pa njega voditelji, so spoznali dejstvo, da se je rabilo ruski narod le kot vado in sredstvo, s katerim naj bi se izvelo konstantno iz žrjavice.

Tretji in zadnji poskus se je vzporedil pred kratkim in sicer preko Kodanja in Stockholma in potem katerega naj bi se vzporedilo novo revolucionarno gibanje v Rusiji. Tudi v tem slučaju so nemški socijalisti skušali zavesti svoje ruske tovariše k ustaji.

Z njih preobratnim načrtom se nadaljuje ter se ga financira od strani nemških odposlancev, kot se je financiralo ustajo v Egiptu in nemire v drugih deželah.

SOCIJALISTI KOT ORODJE KAJZERJA NA MEDNARODNI KONFERENCI.

Nemčija je pričela to vojno za osvojitve Evrope s tremi alternativami, katere je Nemčija dobro premislila.

Nemčija je mislila, da bo v stanju izvojevati zmago proti Franciji in Rusiji v treh mesecih. V slučaju, da bi se storilo proti njej koalicio, pa naj bi bila še vedno v stanju vzporediti v Rusiji revolucijo, vsled katere naj bi bila Nemčiji zagotovljena končna zmaga.

Glede te zadnje alternative je bila Nemčija gotova, da jo bo mogla izvesti in sicer s pomočjo avtokratičnih sil, ki so mislile le na ohranitev samega sebe in s pomočjo socijalistične stranke, kreature Nemčije, ki je le želela priti do moči.

Ko sta se prvi dve alternativni glede zmage v vojni izkazali kot nemogoči, je posvetila Nemčija vse svoje sile nalogi, da razpre po Rusiji revolucijo.

Absolutizem in anarhija sta bila ona dva cilja, katerih so se posluževali nemški diplomati v ruski igri.

Prvotno idejo so dobili nemški diplomati od Bismarcka, katerega prepričanje je bilo, da je mogoče vladati Rusiji le potom avtokracije.

Drugo idejo pa je iznašel nemški kajzer sam in glasom katere je največji sovražnik Rusije njega lahkoverni narod sam.

Kakorhitro se je strnoglavilo carizem, to prvo podporo nemških teženj v Rusiji, so nemški diplomati takoj vzporedili svoje "strategično umikanje k zmagi" ter pričeli z drugo agitacijo med stranko, ki je zahtevala mir za vsako ceno, to je med ultra radikalnimi socijalisti in anarhisti.

Kdor pozna doktrinarnega duha ruskih socijalnih reformatorjev, bo lahko spoznal, da je ležala v tem največja nevarnost za stvar zaveznikov in da je bil s tem ogrožen njihov uspeh v vojni.

Ekstremisti podirajo vedno to, kaj zgrade zmerni v teku naravnega razvoja. Radikalec, pijan od novo dobljene prostosti, je bil še vedno najbolj nevarni človek.

Najbolj značilni prizor iz mojih zadnjih potovanj v Rusiji mi je še vedno živahno v spominu.

Ko sem obiskal Vrabje griče v bližini Moskve v juliju leta 1914, se mi je približal neki možki. Tekom pogovora mi je pokazal s prstom na oddaljeno sveto mesto Rusije ter izjavil s fanatičnim navdušenjem:

— Ozrite se na Moskvo ter se spomnite nekega dne na to, kar vam rečem sedaj. Prišla bo revolucija in niti en kamen v mestu ne bo ostal na drugem. Na tisoče činovnikov (civilnih uradnikov) pa bo viselo raz dreves ter svetilnice.

Revolucija, ki se je pričela z umorom Rasputina, je zahtevala glavo Protopopova ter se danes še ne ve, če se ne bo končala z zopetnim ustanovitvijo dinastije Romanovcev.

VSI SOCIJALISTI POMAGAJO NEMČIJI DO ZMAGE.

Položaj v Rusiji je postal še eliko bolj kompliciran ter nevaren vsled istočasnega gibanja, s katerim se je pri-

čelo v drugih deželah, vojskujočih se ali nevtralnih, vsled katerega so hoteli verniki v nemški socijalizem pripomoči nemški stvari do zmage.

Vse kaže, da se je socijaliste vsega sveta pozvalo, naj pripomorejo nemški stvari do zmage in grof Bernstorff in Ssheimemann sta bila glavna predstavitelja cele serije intrig, katere se je vzporedilo.

Prav nič presenetljivega ni, če je najti med vdeleženci mirovne konference v Stockholmu imena ameriških socijalistov kot je naprimer Viktor Berger, rojen Avstrijec ter Morris Hillquit.

Od vsega pričetka leta 1915 naprej so ameriški socijalisti, pod nemškim pritiskom in brez dvoma uplivani od Bernstorffa, sprejeli teorijo, da morajo podpirati Nemčijo v njenem boju za nadvlado sveta, kajti taka nadvlada kajzerja in Nemčije bi olajšala celo stališče z vidika socijalnih demokratov.

Glasom doktrine ameriških socijalistov bi se imel boriti socijalizem, kakorhitro bi zmagal kajzer, le proti nemu kralju, eni dinastiji, mesto proti številnim, ki obstajajo še danes.

Nemški socijalisti so prišli do prepričanja, da bi se s tem veliko lažje uresničilo njih težnje. Fillmore, voditelj socijalistov v Ameriki, je odobril to novo dogmo socijalistične stranke v članku, katerega se je objavilo v zini leta 1914 - 15.

Sedanji Egipt in knjiga Mozesa.

Postave iz bibličnega časa žive še danes v Egiptu poleg najnovejših stvari: aeroplani in brezžični brzojav poleg načina življenja v času stare zaveze. Življenje na deželi v Egiptu se v svoji prvotnosti in starodavnosti le malo razlikuje od življenja, ki se ga je vodilo tamkaj pred 4000 leti. Povsod se človek spominja na priprava poročila iz biblije, posebno pa v delih reke Nila.

Orientalec, v ožjem smislu Arabec, ima oblike v govoru ter navade, katere je smatrali povsem semitskim. Kot v starem testamentu, govori še danes o svoji "hiši", s čemur mi-li svojo ženo ali svoje žene. Egipčanke so še danes ljubosumne druga na drugo glede zaslug, ki jim imajo za družino. Kljub temu pa se z največjo naivnostjo pogovarjajo o najintimnejših stvareh družinskega življenja. Prav kot je Hagar po rojstvu Izmaela "omaloževala Sarro", se godi še danes v orientalskem družinskem življenju, v katerem se povsod prejšnja služkinja na stališče favoritinje, če porodi sina pred pravo ženo.

Hčere Izraela so hodile vzpored z vrčem na glavi in ramenih k studenu, kar delajo še danes Felahinje v Egiptu, kojih naravna mišlost očara oko vsakega tujca in to kljub njih revščini in nesnažnosti.

Ko je rekla Rebeka: — Jaz sem hčerka Betuela, — je to slično danes dobesedno arabski besedni obliki, s katero se označuje vsako deklico kot "hčerko tega ali tega, naprimer "Bint Abu Fulan". Abrahamov hlapec ni vedel dati deklici nič lepšega kot zapestnice, ki tvorijo še danes najljubši nakit Egipčanu. Starodavne oblike nakita ob obleki delajo egipčansko deklico naravnost biblično postavlo. Skrivanje pred možkimi leži Semitinjam v krvi. To dela sedanja Egipčanka, Nomadinja, Felahinja, celo najgrša in sicer instinktivno. To je storila Rebeka, ki se je zakrila na svoji kameli, ko je prihajal Izak.

V preteklosti in še pred par desetletji so orientalski velikaši svojevolično razpolagali s človekom in živaljo. Lot bi svojim sovražnikom rad izročil svoje hčere. Abimeleh je "vzel" ovce in govedo, hlapec in dekle ter jih "dal" Abrahamu. V oslavljeni obliki je najti to darovanje ali izročitev ljudi še danes v Orientu, kjer je navada, da se prijateljske družine obojestransko obdarujejo s sužnji. Ti sužnji pa imajo v splošnem zelo prijetno življenje, ki se od daleč razlikuje od življenja, ki ga vodijo sužnji kot razumemo suženstvo mi.

Kot se more še danes v Orientu spoditi ženo, kakorhitro ni več priljubljena možu, tako se je zgodilo tudi s Hagar, ki je morala zbežati s svojim sinom v puščavo. Vre, ki ga je po sporočilu Biblije vzela s seboj, je bila pač navadna lončena posoda, brez katere si človek današnjega Arabca sploh ne more misliti in ki ohranja pitno vodo tudi v največji vročini hladno.

Abraham in njegovi tovariši so bili pravečarji semitskega Nomadstva. Sami so obrzali svoje osele, naložili svoje kamelice ter vodili k vodi. Sami so vodili plug in hčerke Faraona so se kopale v tolmunu, ki ga je pustil Nil pri svoji preplavi. Na

ta način je našla hčerka Faraona Mozesa v bičevju. Dandanes pa vodi plug le še ubogi kmet in njegove hčerke se kopajo v blatnih tolmunih. Prejšnja priprosta običajev živi naprej le še pri ubogih.

K tem priprostim ceremonijam spada tudi umivanje nog. V starem testamentu se govori večkrat o tem. Pri rodovih, ki so po cele dneve hodili bosi po pesku puščave, je bilo umivanje nog večja potreba kot kje drugod. Umivanje nog je bil prvi blagodar, katerega je bil deležen gost in to se dogaja še danes v šotoru Beduinov. Prav kot nomad v puščavi, je tudi Abraham "dvignil" svojo kočjo. Ta izraz znači lahko premakljivost šotora, ki je šel povsod za nomadom ter ga še danes. Šotor je šel od Harana v Siehem, od tam v Bethel in končno v Egipt in od tam v Hebron nazaj, kjer se je edilo mleko in med. Tudi današnji Orientalci označujejo vse dobro z izrazi mleko in med.

Prav popolnoma pa se razlikuje orientalski zraz respektu pred Bogom od onega pri zapadnih narodih. Dočim snamemo mi klobuk, si sname Orientalec sandale. V Orientu teci ti občutek že iz pravega časa. — Ne pristopi, sezuj svoje čevlje, kajti prostor, na katerem stojiš, je sveto mesto. — je rekel Gospod Mozes. Dandanes pa se zadovolji moderni Orientalci ponavadi s tem da natakne copate preko svojih

PROVOST MARŠAL GENERAL CROWDER IN GENER. FRANK KLIN BELL V CAMP UPTON.

amerikanskih čevljev, kadar stopi v nožje.

Židje, ki so morali zbirati in rezi slamo za pečenje opeke, so opredelili to delo na sličen način kot ga vrše še danes prebivalci Delt, v Gosenu Biblije, ki imajo še danes izrazit semitski obraz.

Navade in običaji preteklega časa so nam postali znani vsled poročil Biblije, hieroglifov, papirov ter napisov na spomenikih. Te navade in običaji pa so se ohranili do današnjega časa pri najbolj revnih prebivalcih Egipta.

Boji z Lahi.

Rim, Italija, 24. septembra. — Včeraj so se vršili na celi fronti artilerijski boji.

Pri protinapadu na laške postojanke, katere so pred kratkim zavzeli v okraju Marmolada, so imeli Avstrijci velike izgube.

Včeraj so laški letalci bombardirali železniško progo v dolini Bače vzhodno od Tolmina v dolini

zjutraj je oddelek laških letalcev nepričakovano prišel nad železniško postajo v Grahovem, ko je bil na tiru ravno velik železniški predmet. Lahki so vrgli štiri tone bomb. Ponoči je laški letalec bombardiral in zelo poškodoval vojaške naprave pri Podmeleu. Ob istem času pa je nek drug letalec bombardiral avstrijske čete v čepovanski dolini.

Dve letali sta se v zraku uneli in padli na zemljo.

Strupene kače.

Neštevilna je množica morskih kač, katerih večina je zelo strupena. Najti pa jih je predvsem v Indijskem oceanu ter v zapadnem Pacifiku.

Večina teh kač se popolnoma razlikuje od kač na kopnem in sicer vsled tega, ker so ploščate ter imajo veslu sličen rep. Če jih vr-

že morje na kopno, ostanejo brez pomoči ter hitro poginejo, kajti njih celi telesni ustroj ni pripravljen za življenje na kopnem.

Tri vrste pa se popolnoma razlikujejo od večine morskih kač. — Ena teh kač je navadna vrsta, ki živi v vodah od Bengala do Oceanije. Te kače plezajo lahko po kopnem ter se jih je zasludilo že daleč v notranjosti dežele.

Večin morskih kač ima živahne barve. Živijo se od rib in drugih prebivalcev morja. Dolge so od dveh čevljev do deset ali dvanajst. Od kač na kopnem pa se razlikujejo predvsem po kratkosti jezika.

Kje sta moja dva prijatelja JOHN SKRIEBE in FRANK SKRALOVNIK? Doma sta iz Sv. Lovrenca na Stajerskem. Pred šestimi leti sta dospela v Združene države; kje se sedaj nahajata, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za nju naslova, da mi blagovoli naznaniti. — John Pavlič, 6509 Edna Ave., Cleveland, Ohio. (26-28—9)

Kje je od moje žene stric JOHN ZELENK? Doma je iz Laken pri Mokronogu na Dolenjskem. Pred štirimi leti je bil v Chiengu, Ill., kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, ako vedo za njegov naslov, da ga mi naznanijo, ali pa naj se sam oglasi. — Anton Perko, 6528 Shaffer Ave., Cleveland, Ohio. (26-28—9)

Rad bi izvedel za svojega strica ANDREJA STEGO, doma iz Nema pri St. Petru na Notranjskem. Pred tremi leti sva bila skupaj v državi Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Frank Sajin, Box 26, Steyer, Md. (25-27—9)

Rad bi izvedel za FRANKA WIDMARA, doma je iz vasi Dejnji Makarovs, fara St. Jernej, Dolenjsko. Prosim cenjene rojake, da mi naznanijo njegov naslov, ali naj se pa sam javi. — Frank Widmar, 293 Reed St., Milwaukee, Wis. (25-27—9)

Rad bi izvedel za naslov mojega prijatelja GEORGA VEITCHICA. Pred 4. leti sva bila skupaj v West Coast of New Zealand. Pred tremi leti je on odpotoval nazaj v Združene države. Prav bi rad kaj izvedel o njem, predno odpotujem nazaj v Azijo. — Lucas Miklačić, Co. M. 13th Inf., Presidio, San Francisco, Cal.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4,500.000) iztisih in je torej najboljšo sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota
itd. stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00

Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke
ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglaših.
Naročilom je poslani vselej tudi denar.

NASLOVITE NA:

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsespovsod dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa laročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA

5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA

27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: ANTON VODIŠEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
I. tajnik: FRANK SKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.

II. tajnik obnem zapisnikar: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDECH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDVIČ, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
3. nadzornik: MIHALJ KAPSCH, 508 N. Spruce, Colo. Springs.

POROTNI ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOŠ, Route 8, Box 166, Pittsburgh, Kansas.
2. porotnik: JOHN HOČEVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKET, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, priložbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

URADNO NAZNAILO.

Odkar je naša vlada napovedala vojno Nemčiji, sem dobil od raznih društev vprašanja, kaj bo z onimi člani-vojaki, ki so v vojaški službi strica Sama, kakortudi kaj se bo zgodilo z onimi, ki bodo šli k vojakom prostovoljno ali prisiljeno. Ni mi bilo mogoče odgovoriti na ta vprašanja, dokler se ni sedaj prišlo na glavni seji dne 9. septembra do zaključka sporazumno z državnim oddelkom (Insurance commissioners) države Colo., do sledeče resolucije, ki je stopila v veljavo dne 10. septembra 1917.

RESOLUCIJA.

Mi, glavni odborniki Z. S. Z., zbrani na redni seji dne 9. septembra smo sklenili sledeče: ker je že nekaj članov Z. S. Z. v vojaški službi in bodo tudi mogoče v to prisiljeni potom konskripcijske postave, se je sklenilo, da se v točki pravil, stran 48, B, razveljavi sledeče vrstice, (da se črtajo vsi tisti člani, ki pristopijo k oboroženi sili); vse drugo v omenjeni točki ostane pa neizpremenjeno.

Dalje se sklene, da se vsem članom-vojakom za časa vojaške službe plača samo polovico ali 50 odstotkov smrtnine v slučaju smrti. Taki člani pa niso opravičeni do nikakih poškodb oziroma operacij ali bolniške podpore, dokler so pri vojakih. Vsi taki člani, ako hočejo ostati pri Z. S. Z., morajo plačevati poln assessment, kot do sedaj, ko so plačevali v več skladov. Od sedaj zanjeprej se bo ime noval za vse prizadete člane smrtninski in stroškovni sklad. To o stane v veljavi, dokler so člani-vojaki v vojaški službi. Ako se član-vojak vrne poškodovan od vojakov, se mu ne plača nobene podpore za tko poškodbo ali bolniško podporo, če je bolezen s seboj prinesel oziroma bolan domov prišel. Ako pa tak član oziroma njegovi prijatelji ali sorodniki ne plačujejo rednih mesečnih prispevkov, se bo z njim ravno tako postopalo po pravilih kot z drugimi člani.

Ta resolucija stopi dne 10. septembra v veljavo. Vodstvo in poslovanje s tem skladom naj ima glavni odbor Z. S. Z. v oskrbi.

Vsled tega se službenim potom prosi in opozarja vas krajevna društva oziroma njih tajnike, da v najkrajšem času določijo na gl. urad Zveze imena vseh onih članov, ki so stopili v vojaški stan. — Ravno tako naj se senjeni tajniki ravnaajo v bodoče, to se pravi, kakor hitro član odpotuje k vojakom, je takoj treba naznaniti ime ta kega čana na urad Zveze.

Članki društev naj bodo pazljivi in naj poleg imena označijo tudi številke certifikatov in razred ter svoto zavarovalnine. Vsa taka poročila bi se pripravljala, da bi bila podpisana od predsednika, tajnika in blagajnika ter opremljena z društvenim pečatom. To naznanilo velja za vsa krajevna društva, in je upati, da se bo vsestransko vpoštevalo. Sledajno, da bi katero društvo ne hotelo ravnati se po tem navodilu oziroma naznanilu, bo posledice tako društvo samo trpelo. Zadeva je jako važnega pomena tako za društva kakor za Zvezo. Zaradi tega je potrebno, da se predstojee naznanilo vpošteva. Toraj vas še enkrat opozarjamo in prosim, da mi kakor hitro mogoče pošljete imena vseh od sedaj v vojaško službo stopilih članov, na vsak način pa vsaj do 20. oktobra.

Opomba. — Vse cenjene tajnike tudi prosim, da prispevke takih članov-vojakov pošljejo v posebno kolono na mesečnem poročilu (Vsa svota skupaj), na kar se bo potem v glavnem uradu razdelilo 10c v stroškovni sklad, drugo vse pa v smrtninski sklad.

Toraj prosim, da vpoštevate vse gori navedeno.
Z bratskim pozdravom

Frank Skrabec, gl. tajnik.

DRUGI IZDATKI.

"Glas Naroda" \$ 15.00
John Bohrt, stanarina dvorane oziroma pisarne \$ 6.50
Frank Skrabec, mesečna plača \$ 50.00
United States Fidelity and Quaranty Co. poročila \$ 32.50

Skupaj \$ 104.00

Bolniške podpore za isti čas \$ 521.00

Skupaj \$ 625.00

Skupaj dohodki \$ 1,540.76

Preostanek \$ 915.76

Bivša imovina Zveze je bila \$20,139.32

Seizanja imovina je \$21,055.08

Frank Skrabec, gl. tajnik.

PREMEMBE V ČLANSTVU ZA MESECE AVUGST.

Pristopili: k šte. 5: Ana Peterlin, roj. 1893, cert. 1758, za \$1000;
John Sobar, roj. 1883, cert. 1759, za \$1000; Joe Stalcer, roj. 1901, cert. 1760, za \$1000; Charlie Pozar, roj. 1889, cert. 1761, za \$500.

K šte. 7: Mary Skul, roj. 1885, za \$500, cert. 1762 in Marta Blatnik za \$1000.

K šte. 11: Agnes Ball, roj. 1881, cert. 1763, za \$500.

K šte. 12: Marko Hrivat, roj. 1886, cert. 1764, za \$500 in John Dolenc, roj. 1884, cert. 1765, za \$500.

K šte. 14: Frank Skerly, roj. 1885, cert. 1766, za \$500; Anton Azman, roj. 1885, cert. 1767, za \$500; Mary Potočnik, roj. 1901, cert.

RAČUN MED DEUŠTVI IN ZAP. SLOV. ZVEZO

za mesec avgust 1917.

VPLAČALI

PREJELI

Izplačilo za

Ime društva	Smrt. sklad	Rezer. sklad	Boln. sklad	Str.	Tisk. snaki	Vrh. zdrav.	Pošt.	Skupaj ime prejematelja	Svota
Društvo sv. Martina šte. 1	66.19		74.90	10.70	2.25			159.39 Anton Kukavich	9.00 Bol. pod.
Društvo Slovan šte. 3	98.47		119.00	17.50	0.25			Frank Bokal	42.00 Bol. pod.
								243.97 Joe Anžlovar	16.00 Bol. pod.
								Mike Yersin	63.00 Bol. pod.
								Frank Strah	13.00 Bol. pod.
Društvo Zapadni Junaki šte. 4	18.45		21.00	3.00				43.95	
Društvo Planinski Bratje šte. 5	87.12	4.00	102.20	14.20	0.50	1.00		216.74	
Društvo Zvon šte. 6	10.91		13.30	1.90				27.06 John Russ	20.00 Bol. pod.
Društvo Kr. Sv. Rož. Venca šte. 7	35.62	2.00	41.30	5.90	1.80	0.50		90.07 Agnes Arko	29.00 Bol. pod.
Društvo Biser šte. 8	33.77		35.70	5.10				77.12 Fr. Sveyger	31.00 Bol. pod.
								John Crepinsek	12.00 Bol. pod.
								Jernej Pristavec	12.00 Bol. pod.
								Frank Gračner	10.00 Bol. pod.
								Mike Vrblich	44.00 Bol. pod.
Društvo Napredni Slovenci šte. 9	27.25		30.10	4.25				63.75	
Društvo Sl. Bratje šte. 10	5.41		6.30	0.90				13.06	
Društvo Sv. Jan. Nep. šte. 11	18.97	1.00	21.70	3.10		0.25		46.57	
Društvo Zg. Danica šte. 12	6.63	2.00	8.40	1.20		0.50		19.33 Andrej Fijacko	55.00 Bol. pod.
Društvo Junaki šte. 13	15.16		16.80	2.40				33.96	
Društvo Sl. Slovencev šte. 14	24.31	4.00	27.30	2.90	0.50	1.00		61.96	
Društvo Triglav šte. 15	9.24		9.80	1.41				21.15	
Društvo Zvezda šte. 16	48.54		82.60	12.15	1.50			150.69 Angela Lovšin	24.00 Bol. pod.
								John Christ	39.00 Bol. pod.
Društvo Hr. Slovani šte. 17	14.75		18.20	2.69				36.94	
Društvo Sv. Alojzija šte. 19	11.82		12.60	1.80				27.12	
Društvo Planinke šte. 20	9.89		12.60	1.81				25.66	
Društvo Grinovec šte. 21	17.77		19.60	2.80	3.25			44.82	
Društvo sv. Mihaela šte. 22	21.02	2.00	23.80	3.50		0.50		65.57 Martin Sarich	71.00 Bol. pod.
Društvo Cleveland šte. 23	9.80	2.00	14.70	3.10	7.50			38.15	
								1507.97	Skupaj \$521.00
								32.79	
								1540.76	

Obresti

Skupaj

1768, za \$1000; Anton Softich, roj. 1887, cert. 1769, za \$500; Johana Mišmaš, šte. 20, roj. 1894, cert. 1770, za \$1000.

K šte. 22: Mike Smidt, roj. 1888, cert. 1771, za \$500 in Mate Alfi-revič, roj. 1882, cert. 1772, za \$500.

K šte. 23: Frank Urbas, roj. 1882, cert. 1773, za \$500 in Anton lemenčič, roj. 1901, za \$500.

Zopet sprejeti: k šte. 1: Joseph Lahkovič.

K šte. 5: Frank Intihar, cert. 1681.

K šte. 5: Frank Borštnar, cert. 649; orezija Borštnar, cert. 480 in Mary Kolaric, cert. 475.

K šte. 16: Frank Mikan, cert. 1631.

Suspendirani: od šte. 9: Matt Marolt, cert. 684; od šte. 19: Louis Zemljak, cert. 1365.

Čtani: od šte. 5: Steve Malenšek, cert. 1517; od šte. 16: Joe Drobnik, cert. 1394.

Odstopil: od šte. 12: Mike Salesina, cert. 688.

Prestopili: od šte. 6 k šte. 23: Matt Leovich, cert. 1436; Agnes Leovich, cert. 1470.

Od šte. 6 k šte. 5: John Russ, cert. 1408.

Od šte. 16 k šte. 9: Andrej Kante, cert. 561.

Z bratskim pozdravom

Frank Skrabec, gl. tajnik.

Mladost.

POVEST.

Gabrijela Preissova.

(Nadaljevanje).

Začeli so večerjati. Moški so se razgovarjali o samih skrbih in opravkih, v katere se ženske niso mogle vtikati. Tomaž je bil do bre volje; njegov obraz je bil od mraza in snega svetlo rdeč, in oči so se mu neprenehoma smehljale. Filip je bil tudi še dosti zadovoljen; toda Majdi se je zdelo, da nima tiste zdrave barve kakor Tomaž; od zimske vojne je imel rdeč samo nos, ustnice pa skoro posinjele.

"Če zbolim" — je šinilo razvneti Časnarici v glavo brez pravega vzroka; takoj ji je bilo žal za mo-ža, ki je bil tako dober človek. Sa-mo za njo bi bil skrbel, za se pa nikdar. Pri jedi ji je izbral naj-boljše koščke, zabranil ji vsako te-žje delo — kakor otroku; pozabil ni celo tople obutali, da bi se le ne prehladila. Kedaj pa se je ona, kakor zvesta žena, spomnila, da bi zanj imela tako skrb! — Prav res nikoli! — Od danes bo to dru-gače! Takega dobrega moža bo spoštovala, da se prehitro ne po-stara poleg nje.

Ko so povečerjali, je prišlo To-mažu na misel, da bi vsi lahko igrali grénege Petra, kakor so de-lali o božičnih večerih, ko on še ni bil potrjen. Stari Časnar je moral po kvarte, Tomaž pa je v tem ženskam pomagal sparviti z mize. Urno se je sukal po sobi in porednost je kar kipeval v njem. I predel je spravil za mizo k igri, rekoč, da ima že od nekdaj srečo pri starih ženskah.

Majdi se je posrečilo posaditi Lucijo poleg Tomaža; veselilo jo je, da sta precej prvi sedela ta-ko blizu sebe. V sa hiba se ji zdelo izpremenjena; kakor začarana. Fi-lip se ni umaknil obni veselosti in smehu ter se je čisto pomladil; stari Časnar se je ženil pri starih predcih, a ob ostalih treh mlaj-ših bi se bila užigala življenja. — Kar je Majda tu gospodinjala, ni doživela še radostnega trenutka: mislila je, da se na Časnarjevini spodobijo le tiha resnoba. In glej, pa so se v spodnji, veliki obokani hi-ši, kjer so bivalo vedno same skr-bi in pametna govorica, tako sme-jali in si lahkomišno nagajali, kar po noči mali škrtci! In ta-

svetljenem, z iskrami posutem ne-besu.

Po lipovem drevesu, na čegar desni je bilo z visokim zidom ob-dano pokopališče (spomin na nek-danjo samostansko ograjo), pri-šedši do cerkvenih vrat, so se lo-žili. Brata sta šla na kor. ženske pa doli h klopem, kjer je bilo, da si je manjkalo še pol ured o ma-še, vse prenapolneno; toda na strani poleg krstnega kamna, pod prapo-rom svetega Filipa in Jakoba, je bila majhna klop, odločena za tri osebe s Časnarjevino. Že v davnih časih jo je bil ded kupil za hišo, in še sedaj je Filip dajal za njo vsak olet pet goldinarjev za mr-tve vernike. In kovačica je štela svoji hčeri i to v srečo, da sedaj lahko sama sedi v svoji klopi: toda Majdi ta čast še sedaj ni bila čisto po godi; kadarkoli je stopi-la v Časnarjevo klopico, je zarde-la, vede, da jo ljudje gledajo in si mislijo, češ, saj v prejšnjih časih ni mogla sedeti na posebnem pro-storu....

Ko se je pa danes z Lucijo in Vikto drenjala v klopi, ji se na misel ni prišlo, da je iz kovačni-ce. Ko si je prižgala svečico na pozlačenem podstavcu, ki ga ji je bil Filip prinesel iz Velikovec, je vzela iz žepa majhen molitvenik zavit v rutičo, da bi opravila svo-jo adventno pobožnost. A Lucija je segla ponj, in prepusila ga je sestri, češ, saj ona lahko molji na pamet.

Majda je pogledala na veliki oltar, kjer so stale o božičnem ča-su znane jaslje na podlagi iz rde-čega stekla, za katerim so gorele svetilke, da je bilo videti, kakor bi jaslie obevala jutranja zarja. "Kako je to lepo!" je pomislila Majda z radostjo, v kateri se ji je od večeraj zdelo vse na svetu mno-go lepše nego prej. Doslej ji je ne-razloženo sliko velike njene sreče zagrinjala negotovost, kako se bo de Tomaž vedel doma napram nji. Majda ga je poznala vedno le ta-ko ljubeznivega, veselega, brez o-šabnosti je dobila dobrega moža z bogatim posestvom. Ti ljubi Bog, kdo bi si pa želel še več na svetu!

Ob devetih so starejšim jelo oči lezti vkup, in brada se jim ni več hotela majati; zato so se stari Časnar in predci odpravili spat. Ob desetih se je pa Filipu začelo zehati, in dvakrat je opozoril, da bi bilo treba misliti na spanje. Jutri se bo spalo itak le na pol; nekdo iz hiše mora k polnočnici. In tako so se morali spraviti i mlajši, mi-sleči v srečo, da je škoda, če mora človek iti spat pa ni zaspan.

"Na vsak sveti večer bi moralo biti nebo tako svetlo", je mislila mlada Časnarica, ko je skočila v Predklostru s sanji. Med vožnjo ji je bilo toplo, — toliko se jih je bi-lo natlačilo na majhne sani. Filip je bil vzel hlapec s seboj, da bi skrbel za konja v gostilni. Vikta je prosila, češ, da bi tudi rada pozdravila Jezusčka. Lucija se je že od večeraj veselila ponočne vo-žnje v cerkev. Tomaž pa tudi ni mo-gel ostati doma. Posedli so tako, da je bil Tomaž s hlapcem na ko-zlu, Filip in Vikta sta sedeli zadaj na sedalu, Majda in Lucija pa sta bili v sredi. Filip je bil tako ure-dil, češ, da bosta sestri zavarovani pred mrazom.

"Ali te kaj zebe?" je Filip ne-kolikokrat vpraševal ženo, držeč ji v naročju trdno dvojce konjskih o-dej. Majda je jedva odkimala. S Tomaževoga vratu je kipele na njo toliko gorkote, da se ji je zdelo na-brzo leteti saneh, kakor da je v sibelki. Ravnice misli so jo preli-njale med vožnjo; ko so pa pri-držali do predklostrske župnije, se je spomnila samo ona o raz-

"Oj pastirci, le vstanite, Hlito v Betlehem tecite."

Začetne besede je Majda tudi pela; naenkrat je pa ospanila, za-pazivši na koncu zadnje klopi hčer kmeta Mesarja v zeleni atlasovi ruti in s kastoreem na glavi. Živo rdeča lice in mirne oči so bile ta-ko ljubeznive na deklici, — nekda-nji Majdini součenki.

"Ta postaja krasna, — kras-nejša nego naša Lucija....", je presodila mlada žena. Toda zatrla je v sebi neko zoprnost, katero ji je vzbuđilo spoznanje, da je morda Mesarjeva najlepša ženska ee-lega okraja; mislila je, da bi se gotovo tudi nji dobro podala zele-na atlasova ruta.

"Kadar pojdem v Velikovec, kupim si ravno tako", je sklenila in se ozrla proti koru iz radoved-nosti, če ne gleda Tomaž morebiti na Mesarjevo!... Ni gledal! A njegov pogled se je srečal z nje-nim, da jo je bilo sram, češ, da se za omoženo žensko to ne spodo-bi, radovedno obračati glavo. — Pa, ali ni pogledala na kor tudi zato, da bi videla, če je njen brat gori? Mora doma to svaku pove-dati, da ne bo mislil, da zija po cerkvi kakor samsko dekle. Še Lu-cija bi se mu lahko zdelo bolj res-na; niti glave ni dvignila od mo-litvenika.

Pred oltar je prišel mašnik krat-ko ostrženih, osivelih las; takoj, ko se je ponizno priklonil, sta za-vzvončala oba strežnika, in verni-ki so se pokrižali.... Majda je to zamudila; na belem župnikovem ornatu je zapazila raznobarveno vtikane evetke, — še nikoli jih ni natančneje pogledala; zdele so se ji kakor prave, sveže.... In v vla-hu se ji je prikazal s snegom po-kriti vrtič na novem njenem do-mu s svojimi pestrobjimi gre-dicami, katere si je ogledala mi-mogrede, ko je nesla zadnji račun k Časnarjevini. Potem ji je prišel na misel novi pozlačeni golobček, ki naj bi na nitki visel v kotu nad podobami, da bi bilo v spdnji hiši še lepše; kajti da bi hodila v obe zgornji sobi gledat golobčka, ni utegnila. Po vsem tem razmišlja-nju pa se ji je končno rodilo vprašanje, zakaj ima Tomaž tako čudne — smešno in ljubko razku-strane lase?

(Dalje prihodnje).

KOLEDAR za leto 1918.

Rojakom naznanjamo, da bo v najkrajšem času izšel naš Sloven-sko-Amerikanski Koledar za pri-hodnje leto 1918. Glede poučnega in zanimivega čtiva in krasnih slik bo letošnja izdaja presegala vse dosedanje.

Cena je samo 35 centov.

Da ga boste pravočasno dobili, za naročite že sedaj. Najboljši do-kaz, kako veliko je povprašanje po našem Koledarju, je to, da smo morali že dve leti izdati po dve iz-daji. Ker bomo letos izdali le o-meno število Koledarja, se na poznejše naročbe ne bomo mogli veliko osirati.

Naročajte za ori:

Slovenio Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Rojake v ujetništvu prosim, ako kdo ve kaj poročati o mejih dveh bratih FRANCU in IVA-NU VREČEK. Doma sta iz Vi-sokega nad Kranjem. Služila sta pri 17. pešpolku od začetka vojne. Mogoče je kateri v ka-kem ujetništvu. Biti bi vsakemu hvaležen, ako mi kaj poroča o njih, ali pa naj se sama ogla-sita na sledeči naslov: Joseph Vreček, 2227 Lewis St., Chic-go, Illinois, U. S. America.
(26-28-9)

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naroč-nino za dnevnik "Glas Naroda". Naroč-nina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četr let, pa \$1.00. Vank zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih roj-akom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gern, Frank Janesh in A. Kočevar.
Salida, Colo. in okolica: Lou, Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rodman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Botič, Jos. Bilah in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank Laurich in John Zaletel.

La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Citar.
Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.
North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černa.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.

